

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001
ΜΕΧΡΙ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 2007
(Νόμοι 30(Ι) και 122(Ι) του 2001, 139(Ι) του 2002, 10(Ι) και
80(Ι) του 2003, 144(Ι) του 2004, 117(Ι) του 2005 και 9(Ι) και 82(Ι) του 2007)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (εφεξής ο «Έφορος»), ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι (αρ. 2) του 2007, (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο χορηγιών για εξοικονόμηση ενέργειας και ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (2009-2013) για φυσικά και νομικά πρόσωπα καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Στις 23 Ιανουαρίου 2009 κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων προσχέδιο νέου Μέτρου ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέδιο χορηγιών για εξοικονόμηση ενέργειας και ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (2009-2013) για φυσικά και νομικά πρόσωπα καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα» (εφεξής το «Μέτρο»).

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΟΣ ΜΕΤΡΟΥ:

2.1 Αρμόδια Αρχή

Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

2.2 Στόχοι του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Ο κύριος στόχος του Μέτρου είναι η παροχή κινήτρων υπό τη μορφή επενδυτικών ενισχύσεων για εξοικονόμηση ενέργειας και για ενθάρρυνση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (εφεξής «ΑΠΕ»).

Επενδύσεις μπορούν να πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς της οικονομίας εκτός από (α) τον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και (β) τις μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

2.3 Δικαιούχοι του κοινοποιηθέντος Μέτρου

2.3.1 Δικαιούχοι της γεωργικής ενίσχυσης με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001¹.

Γεωργική ενίσχυση μπορούν να λάβουν μόνο Μικρές ή Μεσαίες Επιχειρήσεις (εφεξής «ΜΜΕ») που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων.

Δικαιούχοι της γεωργικής ενίσχυσης θεωρούνται όσοι χρησιμοποιούν το μεγαλύτερο ποσοστό της ενέργειας που θα παράγεται από ΑΠΕ (άνω του 50%) για τις ανάγκες της δικής τους γεωργικής εγκατάστασης. Όσοι δικαιούχοι θα πωλούν σε τρίτο φορέα την πλειοψηφία της ενέργειας που θα παράγουν, δε θα λαμβάνουν γεωργική ενίσχυση αλλά περιφερειακή ή ενίσχυση de minimis.

Γεωργική ενίσχυση δεν μπορούν να λάβουν :

- μεγάλες επιχειρήσεις.
- επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα παρασκευής προϊόντων απομίμησης ή υποκατάστασης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων.
- επιχειρήσεις που θεωρούνται προβληματικές κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 244 της 11/10/2005, σ.2).
- επενδύσεις με σκοπό την απλή αντικατάσταση εξοπλισμού, σύμφωνα με την παράγραφο 4(α) του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.

¹ ΕΕ L 358 της 16.12.2006, σ. 3.

2.3.2 Δικαιούχοι Περιφερειακής Ενίσχυσης με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 6^{ης} Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης².

Οι επιχειρήσεις που θα επενδύσουν σε περιοχές επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις σύμφωνα με το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων της Κύπρου πλην των επιχειρήσεων που αναφέρονται πιο κάτω.

Περιφερειακή ενίσχυση δεν μπορούν να λάβουν:

- οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.
- οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων που παρατίθενται στο παράρτημα 1 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής η «Συνθήκη ΕΚ»).
- οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παρασκευή και παραγωγή προϊόντων που αποτελούν απομίμηση ή υποκατάστατο του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθμός 1898/87.
- οι επιχειρήσεις που θεωρούνται προβληματικές κατά την έννοια του άρθρου 1(7) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008.
- επιχειρήσεις που αποτελούν αντικείμενο εκκρεμούσας διαταγής ανάκτησης μετά από προηγούμενη απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής «η Επιτροπή») με την οποία ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, όπως προβλέπει το άρθρο 1(6) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008.

2.3.3 Δικαιούχοι ενισχύσεων de minimis με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας³.

Όσες επιχειρήσεις θα πραγματοποιήσουν επενδύσεις σε περιοχές εκτός αυτών που περιλαμβάνονται στο Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων καθώς επίσης και για επενδύσεις στις κατηγορίες εξοικονόμησης ενέργειας στις μεταφορές και για τα φωτοβολταϊκά συστήματα ενωμένα με το δίκτυο του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας συνολικής δυναμικότητας μέχρι 20KW θα δικαιούνται αποκλειστικά ενίσχυση de minimis.

Επιπρόσθετα για όλες τις κατηγορίες για τις οποίες απαιτείται μελέτη για σκοπούς χορηγίας καθώς και για επενδύσεις αντικατάστασης η επιχορήγηση που θα παραχωρείται για τη μελέτη και για την αντικατάσταση θα είναι αποκλειστικά de minimis.

Για όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες, για επενδύσεις που θα πραγματοποιούνται εντός των περιοχών του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, ο κάθε αιτητής έχει το δικαίωμα να επιλέξει μεταξύ της περιφερειακής και της ενίσχυσης de minimis, νοουμένου ότι πληροί όλα τα κριτήρια και προϋποθέσεις που καθορίζονται σε αυτή.

Ο Κανονισμός de minimis δεν εφαρμόζεται:

- προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας
- προς επιχειρήσεις που ασχολούνται με την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων
- για απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών από επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων
- για επιχειρήσεις που θεωρούνται προβληματικές κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 244 της 11/10/2005, σ.2). Σημειώνεται ότι ο ορισμός αυτός έχει ευρύτερη έννοια από ό,τι ο αντίστοιχος στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008.

2.4 Περιγραφή του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Οι επενδύσεις που καλύπτει το Μέτρο αφορούν είτε την εξοικονόμηση ενέργειας είτε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

2.4.1 Εξοικονόμηση ενέργειας

Ως επενδύσεις εξοικονόμησης ενέργειας νοούνται οι επενδύσεις σε συστήματα, εξοπλισμό και υλικά, με την εγκατάσταση των οποίων επιτυγχάνεται τουλάχιστο 10% εξοικονόμηση στην κατανάλωση ενέργειας, στη συγκεκριμένη εφαρμογή. Στις επιλέξιμες δαπάνες συμπεριλαμβάνεται και το κόστος της μελέτης όπου αυτή απαιτείται, υπό τους

² ΕΕ L 214, της 9.8./2008, σ. 3.

³ ΕΕ L 379, της 28.12.2006, σ. 5.

περιορισμούς που καθορίζονται στα σχετικά έντυπα αιτήσεων για τις διάφορες κατηγορίες και υποκατηγορίες του Μέτρου.

Δε θεωρούνται επιλέξιμες επενδύσεις εξοικονόμησης ενέργειας οι επενδύσεις που γίνονται σε οχήματα και κινητά μηχανήματα. Επίσης η μελέτη και η κατασκευή μηχανών και μεταφορικών μέσων, που μπορούν να λειτουργούν με λιγότερους φυσικούς πόρους, δεν είναι επιλέξιμες δραστηριότητες για επιχορήγηση. Παρά ταύτα αποτελούν επιλέξιμες επενδύσεις η μελέτη, η κατασκευή και η αγορά υβριδικών οχημάτων, ηλεκτρικών οχημάτων, οχημάτων διπλής προώσεως και οχημάτων με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Οι επενδύσεις για εξοικονόμηση ενέργειας χωρίζονται σε δύο υποκατηγορίες:

2.4.1.1 Εξοικονόμηση ενέργειας σε υφιστάμενες επιχειρήσεις

Ενισχύονται ενεργειακές επενδύσεις που πραγματοποιούνται σε υποστατικά υφιστάμενων επιχειρήσεων. Υπάρχουν 4 υποκατηγορίες επενδύσεων, ως ακολούθως:

- (i) Αγορά / Εγκατάσταση νέου εξοπλισμού για ανάκτηση απορριπτόμενης ενέργειας είτε άμεσα είτε έμμεσα από ανάκτηση / ανακύκλωση απορριπτόμενων υλικών, προϊόντος ή εργαζόμενου μέσου.
- (ii) Αγορά / Ένταξη νέων υλικών και εξοπλισμού για μείωση άεργων ενεργειακών καταναλώσεων και απωλειών ενέργειας
- (iii) Αγορά / Ένταξη νέου εξοπλισμού στην παραγωγή, μεταφορά, διανομή και χρήση της ενέργειας
- (iv) Αγορά / Εγκατάσταση νέου πληροφοριακού συστήματος ενεργειακής διαχείρισης ή / και ένταξη αυτοματισμών άμεσης ρύθμισης / διακοπής της ενέργειας

Επιπλέον, αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη η αντικατάσταση υπαρχόντων υλικών ή/και εξοπλισμού που να αφορούν τις πιο πάνω υποκατηγορίες. Η αντικατάσταση υπαρχόντων υλικών ή/και εξοπλισμού που να αφορούν τις πιο πάνω υποκατηγορίες για τους δικαιούχους που δε δραστηριοποιούνται στην παραγωγή γεωργικών προϊόντων θα καλύπτεται αποκλειστικά με ενίσχυση ήσσονος σημασίας έντασης 30% με μέγιστο ποσό τα €175.000 ανά μονάδα.

Οι ενισχύσεις για τους δικαιούχους που δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων έχουν ως εξής:

- Περιφερειακή ενίσχυση έντασης 15%, 25% ή 30% ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή) , με μέγιστο ποσό χορηγίας τα €250.000 ανά μονάδα ή
- ενίσχυση ήσσονος σημασίας έντασης 30% με μέγιστο ποσό τα €175.000 ανά μονάδα

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων μπορούν να λάβουν ενίσχυση έντασης 30% με μέγιστο ποσό τα €250.000 ανά μονάδα.

Η αντικατάσταση υπαρχόντων υλικών ή/και εξοπλισμού για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων δεν καλύπτεται από το Μέτρο.

2.4.1.2 Εξοικονόμηση ενέργειας στις μεταφορές

Παρέχεται χορηγία για την αγορά μέχρι 7 καινούργιων οχημάτων τα οποία να είναι είτε υβριδικά, διπλής προώσεως, ηλεκτρικά ή με χαμηλότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Για τους δικαιούχους που δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων θα παραχωρείται ενίσχυση ήσσονος σημασίας ως εξής:

- Για αγορά υβριδικών και διπλής προώσεως οχημάτων θα δίδεται ενίσχυση €1.200 για κάθε όχημα με μέγιστο ποσό χορηγίας τα €8.400.
- Για αγορά ηλεκτρικού οχήματος και οχήματος με χαμηλότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα θα δίδεται ενίσχυση €700 για κάθε όχημα με μέγιστο ποσό χορηγίας τα €4.900.

Οι δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων δε θα συμμετέχουν στην κατηγορία αυτή.

2.4.2 Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Αγορά από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (εφεξής η «ΑΗΚ») της ηλεκτρικής ενέργειας που θα παράγεται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαράγωγή

Η ΑΗΚ θα αγοράζει την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαράγωγή νοουμένου ότι ικανοποιούνται οι τεχνικές προδιαγραφές και οι όροι που θέτει το Μέτρο. Θα υπογράφεται σύμβαση

αγοράς με την ΑΗΚ, δεκαπενταετούς διάρκειας. Η σύμβαση θα μπορεί να ανανεώνεται μετά το πέρας των πρώτων 15 χρόνων για περιόδους διάρκειας 5 χρόνων, εφόσον το ζητήσει ο συμβαλλόμενος, αλλά με την ισχύουσα τότε διατίμηση.

Νοείται ότι οι παραγωγοί ηλεκτρισμού από ΑΠΕ θα δύνανται να χρησιμοποιήσουν την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν για κάλυψη των δικών τους αναγκών και να πωλούν τυχόν πλεόνασμα στην ΑΗΚ ή άλλο μη οικιστικό φορέα βάσει του περί Επιλέγοντα Καταναλωτή Διατάγματος του 2004, δυνάμει του άρθρου 44 των περί Ρυθμίσεως της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2006.

Διατίμηση για ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ΑΠΕ

Με βάση τον περί Ρυθμίσεως της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2003, η τιμή που θα καταβάλλει η ΑΗΚ ή άλλος παροχέας ηλεκτρικής ενέργειας για την αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ θα καθορίζεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (εφεξής η «ΡΑΕΚ») με βάση το πραγματικό κόστος του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας. Η τιμή αυτή θα επανακαθορίζεται όποτε θεωρείται αναγκαίο από τη ΡΑΕΚ με βάση τυχόν αλλαγές στο πραγματικό κόστος του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας.

Η καταμέτρηση θα γίνεται από δύο μετρητές:

- (α) παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τα φωτοβολταϊκά και
- (β) κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας του υποστατικού από το δίκτυο. Για την κατανάλωση θα εφαρμόζεται η εκάστοτε ισχύουσα διατίμηση της ΑΗΚ.

2.4.2.1 Μικρά αιολικά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής

Κάτω από την κατηγορία αυτή θα επιδοτούνται i) μικρά συστήματα για ηλεκτροπαραγωγή, δυναμικότητας μέχρι 30 KW και ii) ανεμόμυλοι για άντληση νερού.

Για τα μικρά συστήματα για ηλεκτροπαραγωγή, δυναμικότητας μέχρι 30 KW:

Οι ενισχύσεις για τους δικαιούχους που δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων έχουν ως εξής:

- Περιφερειακή ενίσχυση έντασης 15%, 25% ή 35% ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή) ή
- Ενίσχυση ήσσονος σημασίας έντασης 40%.

Σε κάθε περίπτωση το μέγιστο ποσό χορηγίας ανά μονάδα είναι €45.000.

Οι δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων θα λαμβάνουν γεωργική ενίσχυση έντασης 35 % με μέγιστο ποσό χορηγίας €45.000.

Για τους ανεμόμυλους για άντληση νερού:

Οι ενισχύσεις για τους δικαιούχους που δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων έχουν ως εξής:

- Περιφερειακή ενίσχυση έντασης 15%, 25% ή 35% ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή) ή
- Ενίσχυση ήσσονος σημασίας έντασης 40%.

Σε κάθε περίπτωση το μέγιστο ποσό χορηγίας ανά μονάδα είναι €20.000.

Οι δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων θα λαμβάνουν γεωργική ενίσχυση έντασης 35% με μέγιστο ποσό χορηγίας €20.000 ανά μονάδα.

2.4.2.2 Ηλιακά συστήματα

Οι επενδύσεις σε αυτήν την κατηγορία αφορούν:

- i) Εγκατάσταση ή/και αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης νερού χρήσης.
- ii) Εγκατάσταση ή/και αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης και ψύξης χώρου (Παραγωγή ζεστού νερού και αέρα από ηλιακούς συλλέκτες διάφορων τύπων για θέρμανση/ψύξη χώρων).

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει και επενδύσεις αντικατάστασης οι οποίες θα καλύπτονται αποκλειστικά με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

Για κεντρικά ενεργητικά συστήματα θέρμανσης νερού χρήσης:

Οι ενισχύσεις για τους δικαιούχους που δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων έχουν ως εξής:

- Περιφερειακή ενίσχυση έντασης 15%, 25% ή 30% ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης ή
- Ενίσχυση ήσσονος σημασίας έντασης 30%

Σε κάθε περίπτωση το μέγιστο ποσό χορηγίας ανά μονάδα δεν μπορεί να υπερβεί τις €20.000.

Οι δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων θα λαμβάνουν ενίσχυση έντασης 30% με μέγιστο ποσό χορηγίας €20.000 αλλά μόνο αν προβαίνουν σε νέες επενδύσεις. Οι επενδύσεις αντικατάστασης στην κατηγορία αυτή δεν είναι επιλέξιμες.

Για ηλιακά συστήματα θέρμανσης και ψύξης χώρου:

Οι ενισχύσεις για τους δικαιούχους που δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων έχουν ως εξής:

- Περιφερειακή ενίσχυση έντασης 15%, 25% ή 30% ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή) ή
- Ενίσχυση ήσσονος σημασίας έντασης 40%

Σε κάθε περίπτωση το μέγιστο ποσό χορηγίας δεν μπορεί να υπερβεί τις €85.500 ανά μονάδα.

Οι δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων θα λαμβάνουν ενίσχυση έντασης 30% με μέγιστο ποσό χορηγίας €85.500 ανά μονάδα.

2.4.2.3 Φωτοβολταϊκά

Φωτοβολταϊκά συστήματα ενωμένα με το δίκτυο, συνολικής δυναμικότητας μέχρι 20KW.

- i) Αυτόνομα (μη ενωμένα με το δίκτυο) φωτοβολταϊκά συστήματα, συνολικής δυναμικότητας μέχρι 20KW, συνδυσασμένα ή όχι με άλλα συστήματα ηλεκτροπαραγωγής.
- ii) Αυτόνομα φωτοβολταϊκά συστήματα άντλησης νερού μέχρι 20KW. Τα συστήματα αυτά χρησιμοποιούν εξειδικευμένες αντλίες οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να εργάζονται με μεταβλητή τάση και ισχύ, καθιστώντας έτσι δυνατή την αποδοτική λειτουργία του συστήματος άντλησης νερού στην απουσία οποιασδήποτε συσκευής αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Η εξειδικευμένη αντλία θα επιχορηγείται μόνο στην περίπτωση που το σύστημα για το οποίο υποβάλλεται αίτηση για επιχορήγηση δεν περιλαμβάνει μπαταρίες.

Για φωτοβολταϊκά συστήματα ενωμένα με το δίκτυο του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι 20KW:

Οι δικαιούχοι που δε δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων μπορούν να λάβουν ενίσχυση ήσσονος σημασίας έντασης 40% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού με μέγιστο ποσό χορηγίας €48.000 ανά μονάδα. Ο δικαιούχος εκτός από ενίσχυση για την εγκατάσταση θα λαμβάνει επιπλέον λειτουργική ενίσχυση υπό τη μορφή επιδότησης της παραγόμενης κιλοβατώρας η οποία θα χορηγείται επίσης ως ενίσχυση ήσσονος σημασίας.

Όπως επεξηγήθηκε πιο πάνω, η τιμή που θα καταβάλλει η ΑΗΚ για την αγορά της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας θα καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ όπως ορίζεται στον Περί Ρυθμίσεως της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2003. Η επιδότηση (η διαφορά μεταξύ της συνολικής τιμής πώλησης κιλοβατώρας και της τιμής της αγοράς από την ΑΗΚ) θα καταβάλλεται από το Ειδικό Ταμείο που έχει δημιουργηθεί και που χρηματοδοτείται με την επιβολή τέλους πάνω στην κατανάλωση ηλεκτρισμού ύψους €0,00222/KWh. Η τιμή αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας από την ΑΗΚ δύναται να τροποποιείται με αποφάσεις της ΡΑΕΚ. Σε περίπτωση που η τιμή αγοράς από την ΑΗΚ τροποποιείται, θα μεταβάλλεται ανάλογα και η τιμή επιδότησης που καταβάλλεται από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ, έτσι ώστε η τιμή πώλησης κιλοβατώρας που παράγεται από ΑΠΕ να παραμένει σταθερή.

Τονίζεται ότι η ενίσχυση de minimis θεωρείται ότι χορηγείται κατά το χρόνο παραχώρησης στο δικαιούχο του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης. Κατά τη στιγμή αυτή θα λογίζεται ότι ο δικαιούχος λαμβάνει ενίσχυση de minimis η οποία υπολογίζεται σε 40% επί του επιλέξιμου κόστους της επένδυσης συν τη λειτουργική ενίσχυση. Η λειτουργική ενίσχυση υπολογίζεται ως εξής: €200 ανά εγκατεστημένο KW το οποίο αφορά τις λειτουργικές ενισχύσεις ενός έτους, επί το συνολικό αριθμό των εγκατεστημένων KW του κάθε συστήματος, επί 15 χρόνια, η οποία είναι η διάρκεια της σύμβασης, με συντελεστή προεξόφλησης το εκάστοτε επιτόκιο αναφοράς το οποίο καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το ποσό που προκύπτει από τον πιο πάνω υπολογισμό θα θεωρείται ότι χορηγήθηκε στο δικαιούχο ως ενίσχυση de minimis κατά το χρόνο παραχώρησης στο δικαιούχο του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης ανεξαρτήτως της μελλοντικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (KWh) και του ακριβούς ποσού επιδότησης που θα λαμβάνει κάθε χρόνο από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ.

Οι δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων δεν μπορούν να καταστούν δικαιούχοι στην κατηγορία αυτή.

Για αυτόνομα (μη ενωμένα με το δίκτυο του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας) φωτοβολταϊκά συστήματα, μέχρι 20KW και αυτόνομα φωτοβολταϊκά συστήματα άντλησης νερού μέχρι 20 KW:

Οι ενισχύσεις για τους δικαιούχους που δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων έχουν ως εξής:

- Περιφερειακή ενίσχυση έντασης 15%, 25% ή 35% ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή) ή
- Ενίσχυση ήσσονος σημασίας έντασης 40%

Σε κάθε περίπτωση το μέγιστο ποσό χορηγίας ανά μονάδα δεν μπορεί να υπερβεί τις €50.000.

Οι δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων θα λαμβάνουν ενίσχυση έντασης 35% με μέγιστο ποσό χορηγίας €50.000.

2.4.2.4 Αφαλάτωση με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Περιλαμβάνονται όλα τα συστήματα αφαλάτωσης νερού με χρήση ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Οι ενισχύσεις για τους δικαιούχους που δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων έχουν ως εξής:

- Περιφερειακή ενίσχυση έντασης 15%, 25% ή 35% ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή) ή
- Ενίσχυση ήσσονος σημασίας έντασης 40%.

Σε κάθε περίπτωση το μέγιστο ποσό χορηγίας ανά μονάδα δεν μπορεί να υπερβεί τις €175.000.

Οι δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων θα λαμβάνουν ενίσχυση έντασης 35% με μέγιστο ποσό χορηγίας €175.000.

2.4.2.5 Υδροηλεκτρικά συστήματα

Περιλαμβάνονται:

- (iv) Μικρά υδροηλεκτρικά έργα σε ποταμούς και γενικά σε υδατορεύματα
- (v) Μικρά υδροηλεκτρικά έργα σε υφιστάμενα υδραυλικά δίκτυα

Οι ενισχύσεις για τους δικαιούχους που δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων έχουν ως εξής:

- Περιφερειακή ενίσχυση έντασης 15%, 25% ή 35% ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή) ή
- Ενίσχυση ήσσονος σημασίας έντασης 40%.

Σε κάθε περίπτωση το μέγιστο ποσό χορηγίας ανά μονάδα δεν μπορεί να υπερβεί τις €105.000.

Οι δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων θα λαμβάνουν ενίσχυση έντασης 35% με μέγιστο ποσό χορηγίας €105.000.

2.4.2.6 Ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ

Σύμφωνα με το Μέτρο στην κατηγορία αυτή ανήκουν όλες οι τεχνολογίες που χρησιμοποιούν Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων και των τεχνολογιών που δεν αναφέρονται ονομαστικά, όπως την κυματική ενέργεια, την ηλιακή θερμοηλεκτρική, τη γεωθερμική και άλλες τεχνολογίες που χρησιμοποιούν Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος το οποίο θα διοχετεύεται στο δίκτυο. Η τιμή που θα πληρώνει η ΑΗΚ για την αγορά της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας θα καθορίζεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας όπως ορίζεται στον Περί Ρυθμίσεως της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2003.

2.4.2.7 Αντλία θερμότητας με γεωεναλλάκτη για θέρμανση ή και ψύξη του χώρου

Οι ενισχύσεις για τους δικαιούχους που δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων έχουν ως εξής:

- Ενίσχυση έντασης 15%, 25% ή 35% ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή) με μέγιστο ποσό χορηγίας ανά μονάδα €850.000 ή
- Ενίσχυση ήσσονος σημασίας έντασης 40% με μέγιστο ποσό χορηγίας €200.000.

Οι δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων θα λαμβάνουν ενίσχυση έντασης 35% με μέγιστο ποσό χορηγίας €400.000 ή €500.000 ανά μονάδα ανάλογα με την περιοχή της επιχείρησης. Το ανώτατο ποσό ενίσχυσης ανά επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα €400.000 για οποιανδήποτε περίοδο τριών δημοσιονομικών ετών (παράγραφος 9 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1857/2006) ή τα €500.000 εάν η επιχείρηση βρίσκεται σε μειονεκτική περιοχή ή σε περιοχή που αναφέρεται στο άρθρο 36 στοιχείο α) σημεία i), ii) και iii) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1698/2005, όπως αυτή καθορίζεται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τα άρθρα 50 και 94 του εν λόγω Κανονισμού.

2.4.2.8 Αξιοποίηση βιομάζας

Ο όρος βιομάζα υποδηλώνει τα πάσης φύσεως υποπροϊόντα και κατάλοιπα φυτικής, ζωικής, δασικής και αλιευτικής παραγωγής, πριν ή μετά τη βιομηχανική τους επεξεργασία, καθώς και τα αστικά λύματα και απορρίμματα. Η αξιοποίησή τους γίνεται χωρίς κατεργασία (απευθείας καύση) ή με διάφορες θερμοχημικές (π.χ. πυρόλυση, αεροποίηση) ή βιοχημικές διεργασίες (π.χ. αερόβια ζύμωση, αναερόβια χώνευση). Οι επενδύσεις κατατάσσονται στις πιο κάτω υποκατηγορίες:

- Παραγωγή βιοκαυσίμων για μεταφορές
- Τηλεθέρμανση ή και τηλεψύξη
- Παραγωγή θερμότητας/ψύξης
- Συμπαγωγή ηλεκτρισμού / θερμότητας ή και ψύξης, με τη χρήση βιομάζας

Οι ενισχύσεις για τους δικαιούχους που δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων έχουν ως εξής:

- Περιφερειακή ενίσχυση έντασης 15%, 25% ή 35% ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή) με μέγιστο ποσό χορηγίας €680.000 ανά μονάδα ή
- Ενίσχυση ήσσονος σημασίας έντασης 40% με μέγιστο ποσό χορηγίας €200.000.

Οι δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων θα λαμβάνουν ενίσχυση έντασης 35% με μέγιστο ποσό χορηγίας €400.000 ή €500.000 ανά μονάδα ανάλογα με την περιοχή που βρίσκεται η επιχείρηση. Το ανώτατο ποσό ενίσχυσης ανά επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα €400.000 για οποιανδήποτε περίοδο τριών δημοσιονομικών ετών (παράγραφος 9 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1857/2006) ή τα €500.000 εάν η επιχείρηση βρίσκεται σε μειονεκτική περιοχή ή σε περιοχή που αναφέρεται στο άρθρο 36 στοιχείο α) σημεία i), ii) και iii) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1698/2005, όπως αυτή καθορίζεται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τα άρθρα 50 και 94 του εν λόγω Κανονισμού.

2.4.2.9 Συμπαγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας ή ψύξης

Η υποκατηγορία αυτή εφαρμόζεται σε υφιστάμενες ή νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις καθώς και σε επεκτάσεις υποστατικών υφιστάμενων επιχειρήσεων, είτε με μετατροπή υφιστάμενης, μεμονωμένης παραγωγής ηλεκτρισμού ή και μεμονωμένης παραγωγής θερμότητας/ ψύξης, σε συμπαγωγή υψηλής απόδοσης, ή με την εγκατάσταση ολοκληρωτικά νέου συστήματος συμπαγωγής.

Εγκαταστάσεις συμπαγωγής υψηλής απόδοσης θεωρούνται εκείνες που:

- Παράγουν ρεύμα ή μηχανική ενέργεια από την ανάκτηση θερμότητας η οποία παράγεται από μετατροπή πρωτογενών καυσίμων ή με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Παράγουν ηλεκτρικό ρεύμα ή μηχανική ενέργεια από τη μετατροπή πρωτογενών καυσίμων ή με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ταυτόχρονα παράγουν θερμότητα και έχουν εξασφαλισμένη τη διάθεση της παραγόμενης θερμότητας για την κάλυψη άμεσων θερμικών ή/και έμμεσων ψυκτικών φορτίων.
- Παράγουν ρεύμα ή μηχανική ενέργεια με την ενεργειακή αξιοποίηση των μη τοξικών και μη επικίνδυνων για το περιβάλλον βιομηχανικών υποπροϊόντων μονάδων/ υποστατικών τα οποία είναι νόμιμα εγκατεστημένα στην Κυπριακή επικράτεια (ως βιομηχανικά υποπροϊόντα νοούνται και παράγωγα – κατάλοιπα της συγκεκριμένης μονάδας τα οποία αποδεδειγμένα από την παραγωγική διαδικασία).

- Ικανοποιούν τις πρόνοιες της Οδηγίας 2004/8/ΕΚ και τα κριτήρια του Παραρτήματος ΙΙΙ της ίδιας Οδηγίας. Επισημαίνεται ότι οι πρόνοιες της Οδηγίας 2004/8/ΕΚ μεταφέρθηκαν στο εθνικό δίκαιο με τον *Περί Προώθησης της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμο του 2006*.

Για την εφαρμογή της Οδηγίας 2004/8/ΕΚ θα πρέπει να ακολουθούνται οι κατευθυντήριες γραμμές της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφορών και Ενέργειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Analysis and Guidelines for Implementation of the CHP Directive 2004/8/EC» (έκδοση Ιουνίου 2005), όπως αυτές τελικώς θα διαμορφωθούν.

Ενισχύσεις δύνανται να εγκρίνονται όταν χορηγούνται για την πραγματοποίηση επενδύσεων υπέρ της συνδυασμένης παραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας, εφόσον αποδεικνύεται ότι ευνοούν την προστασία του περιβάλλοντος, είτε επειδή η απόδοση μετατροπής είναι ιδιαίτερα υψηλή, είτε επειδή οι επενδύσεις αυτές επιτρέπουν τον περιορισμό της κατανάλωσης ενέργειας, είτε επειδή η διαδικασία παραγωγής της ενέργειας επιφέρει μικρότερη επιβάρυνση στο περιβάλλον. Για το θέμα αυτό λαμβάνεται υπόψη το είδος πρωτογενούς ενέργειας που χρησιμοποιείται κατά τη διαδικασία παραγωγής.

Η «Συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης» θα πρέπει να ανταποκρίνεται στα τεχνικά κριτήρια που θέτει το Μέτρο.

Οι ενισχύσεις για τους δικαιούχους που δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων έχουν ως εξής:

- Ενίσχυση έντασης 15%, 25% ή 30% ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή) ή
- Ενίσχυση ήσσονος σημασίας έντασης 30%

Σε κάθε περίπτωση το μέγιστο ποσό χορηγίας ανά μονάδα δεν μπορεί να υπερβεί τις €171.000.

Οι δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων θα λαμβάνουν ενίσχυση έντασης 30% με μέγιστο ποσό χορηγίας €171.000 ανά μονάδα.

2.5 Επιλέξιμες δαπάνες

Το Μέτρο καλύπτει δαπάνες αγοράς καινούργιου εξοπλισμού καθώς και δαπάνες εγκατάστασης εξοπλισμού. Οι επιλέξιμες δαπάνες και τα μέρη του εξοπλισμού τα οποία καλύπτονται από το Μέτρο καθορίζονται στα σχετικά έντυπα αιτήσεων και οδηγούς ενεργειακών επενδύσεων για κάθε κατηγορία.

Στις επιλέξιμες δαπάνες συμπεριλαμβάνεται και το κόστος της μελέτης όπου αυτή απαιτείται για σκοπούς χορηγίας, υπό τους περιορισμούς που καθορίζονται στα σχετικά έντυπα αιτήσεων. Για όλες τις κατηγορίες η επιχορήγηση που θα παραχωρείται για τις μελέτες θα είναι αποκλειστικά της μορφής *de minimis*. Όταν ο δικαιούχος λαμβάνει γεωργική ενίσχυση, τότε το κόστος της μελέτης δε θα χορηγείται ως ενίσχυση *de minimis* αλλά με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.

Για την κατηγορία «Αξιοποίηση της Βιομάζας» το Μέτρο καλύπτει επενδύσεις που αφορούν αγορά και εγκατάσταση καινούργιου εξοπλισμού ή και υλικών ή και οικοπέδων ή και κατασκευή κτηρίων. Στην περίπτωση αγοράς γηπέδων που είναι απόλυτα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων, το ανώτατο ποσό χορηγίας είναι οι €85.000 με ανώτατη τιμή €20 ανά τετραγωνικό μέτρο. Όσον αφορά τα υποστατικά, το ανώτατο ποσό χορηγίας είναι οι €85.000 με ανώτατη τιμή €255 ανά καλυμμένο τετραγωνικό μέτρο.

Για την κατηγορία «Εξοικονόμηση ενέργειας σε υφιστάμενες επιχειρήσεις» και την κατηγορία που αφορά ηλιακά συστήματα αποτελεί επιλέξιμη επένδυση η αντικατάσταση υπαρχόντων υλικών και εξοπλισμού η οποία θα καλύπτεται αποκλειστικά με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 για τις επιχειρήσεις που δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

Για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων η απλή αντικατάσταση δεν αποτελεί επιλέξιμη επένδυση σε καμία περίπτωση.

Ως «αρχικές ενεργειακές επενδύσεις» νοούνται οι επενδύσεις που αφορούν:

- Δημιουργία νέου ενεργειακού συστήματος
- Επέκταση υφιστάμενου ενεργειακού συστήματος
- Εκκίνηση δραστηριότητας στην οποία υπάρχει θεμελιώδης αλλαγή στο προϊόν ή στη μέθοδο παραγωγής υφιστάμενης επιχειρηματικής μονάδας με σημαντικά όμως ενεργειακά αποτελέσματα

Ο ορισμός της «αρχικής ενεργειακής επένδυσης» δεν περιλαμβάνει τις επενδύσεις αντικατάστασης ή συνήθους αναβάθμισης και δεν καλύπτει τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

Στην περίπτωση επένδυσης αντικατάστασης στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και στην περίπτωση αγοράς και ένταξης νέου εξοπλισμού μηχανημάτων / συστημάτων που αφορούν την παραγωγή, μεταφορά, διανομή και χρήση της

ενέργειας όταν τα καινούργια συστήματα / μηχανήματα τα οποία λόγω νέας τεχνολογίας και σύγχρονου σχεδιασμού ή διαφοράς στον τρόπο λειτουργίας εξοικονομούν τουλάχιστο 10% καταναλισκόμενη ενέργεια στα μέρη κίνησης και λειτουργίας τους σε σύγκριση με τα αντίστοιχα συμβατικά μηχανήματα / συστήματα και είναι της ίδιας προέλευσης και δυναμικότητας με τα αντίστοιχα συμβατικά μηχανήματα/ συστήματα, θα ισχύουν τα πιο κάτω:

Το ποσό της επιχορήγησης θα υπολογίζεται ως ποσοστό επί της διαφοράς του κόστους της αγοράς / εγκατάστασης του νέου μηχανήματος / συστήματος και του κόστους αγοράς / εγκατάστασης του συμβατικού μηχανήματος / συστήματος, ήτοι:

$$E=(Kv-Kσ) \times 30\%$$

Όπου E = ποσό επιχορήγησης

Kv = κόστος αγοράς/ εγκατάστασης νέου μηχανήματος / συστήματος

Kσ = κόστος αγοράς / εγκατάστασης συμβατικού μηχανήματος / συστήματος

Στην περίπτωση αγοράς ή και αντικατάστασης μηχανημάτων / συστημάτων με άλλα τα οποία φέρουν ενσωματωμένα υποσυστήματα εξοικονόμησης ενέργειας και εξοικονομούν τουλάχιστον 10% καταναλισκόμενη ενέργεια στα μέρη κίνησης και λειτουργίας τους έναντι των συμβατικών μηχανημάτων / συστημάτων θα ισχύουν τα πιο κάτω:

Το ποσό της επιχορήγησης θα υπολογίζεται ως ποσοστό επί του κόστους των υποσυστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας τα οποία είναι ενσωματωμένα πάνω στα μηχανήματα / συστήματα τα οποία θα εγκατασταθούν.

2.6 Διαδικασία υποβολής, εξέτασης και έγκρισης αιτήσεων και παροχής χορηγιών

Οι ενδιαφερόμενοι αιτητές θα μπορούν να υποβάλλουν τις αιτήσεις τους κατά την περίοδο που θα ανακοινωθεί προς την Επιτροπή Χορηγιών / Επιδοτήσεων πάνω σε ειδικό έντυπο, που θα εξασφαλίζουν από την Επιτροπή Διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ, συνοδευόμενες από τα απαραίτητα δικαιολογητικά όπως αυτά καθορίζονται στα σχετικά έντυπα αίτησης.

Οι πληροφορίες που υποβάλλονται θα ελέγχονται με βάση σύστημα εσωτερικού ελέγχου και θα ετοιμάζεται συνοπτικό σημείωμα προς την Επιτροπή Χορηγιών / Επιδοτήσεων για εξέταση και έγκριση της χορηγίας.

2.7 Διάρκεια κοινοποιηθέντος Μέτρου

Το Μέτρο θα εφαρμόζεται μέχρι 31/12/2013.

2.8 Προϋπολογισμός του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου ανέρχεται στο ποσό των €75.000.000.

2.9 Σώρευση

Οι ενισχύσεις δε σωρεύονται με άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτονται από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 88 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα η ένταση της ενίσχυσης να υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στο Μέτρο.

Οι ενισχύσεις δε σωρεύονται με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή το ίδιο επενδυτικό σχέδιο, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα η ένταση της ενίσχυσης να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που ορίζει το Μέτρο.

Οι γεωργικές ενισχύσεις δε σωρεύονται με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή το ίδιο επενδυτικό σχέδιο, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα η ένταση της ενίσχυσης να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που ορίζει ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.

2.10 Νομική βάση

Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 30/12/2008.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

3.1 Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία, κατ' εφαρμογή των κανονισμών για την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν από την Επιτροπή δυνάμει των άρθρων 1 και 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98⁴. Επίσης, το άρθρο 10 του πιο πάνω Νόμου προνοεί ότι η Αρμόδια Αρχή, πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 9Α (α), κοινοποιεί προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης στον Έφορο σε κατάλληλο έντυπο.

⁴ ΕΕ L142 της 14/05/98, σ. 1.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.

Το Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ αναφέρει ότι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η Συνθήκη ΕΚ ορίζει άλλως.

3.2 Μέρος του Μέτρου που βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 και δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση:

Οι ενισχύσεις του κοινοποιηθέντος Μέτρου που θα χορηγούνται με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 δε συνιστούν κρατική ενίσχυση. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006, τα μέτρα ενίσχυσης που πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις παραγράφους 2 έως 5 του άρθρου 2 του Κανονισμού αυτού θεωρείται ότι δεν ανταποκρίνονται σε όλα τα κριτήρια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ και, συνεπώς, δεν υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ.

Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης de minimis όπως ορίζονται στο Μέτρο εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006.

Οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στις παραγράφους 2 έως 5 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 είναι οι ακόλουθες:

- Το σύνολο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε μια δεδομένη επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των €200.000 σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών. Το συνολικό ποσό ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγείται σε μια δεδομένη επιχείρηση η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα των οδικών μεταφορών δεν επιτρέπεται να υπερβεί τις €100.000 σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.
- Τα ανώτατα όρια εκφράζονται ως επιχορήγηση σε μετρητά. Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο τυχόν φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο της χορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή αυτή και για τον υπολογισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης είναι το επιτόκιο αναφοράς κατά το χρόνο χορήγησης.
- Εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις ως προς τις οποίες είναι δυνατόν να υπολογιστεί με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης χωρίς να είναι αναγκαία εκτίμηση κινδύνου («διαφανείς ενισχύσεις»).
- Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες αν από τη σώρευση αυτή προκύπτει ένταση ενίσχυσης μεγαλύτερη από αυτήν που καθορίζεται με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα εκάστης περίπτωσης σε κανονισμό περί απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Οι ως άνω προϋποθέσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1998/2006 πληρούνται τόσο για την κάλυψη των δαπανών αντικατάστασης και αγοράς οχημάτων όσο και για τις λειτουργικές δαπάνες της κατηγορίας φωτοβολταϊκά συστήματα.

Όσον αφορά τη λειτουργική δαπάνη, για να ικανοποιηθούν οι προϋποθέσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006, όπως προβλέπει το Μέτρο, θα πρέπει κατά το χρόνο εκχώρησης του νομικού δικαιώματος στο δικαιούχο να υπολογιστεί η συνολική ενίσχυση ήσσονος σημασίας που θα λάβει καθ' όλη τη διάρκεια της ισχύος της σύμβασης που θα συνάψει με την ΑΗΚ για την αγορά ηλεκτρισμού και να λογίζεται ότι την έλαβε παρότι η καταβολή της θα επεκταθεί καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης. Επιπλέον, δεν είναι δυνατό η ενίσχυση de minimis που θα υπολογιστεί εκ των προτέρων να αντιστοιχεί στην επιδότηση της κιλοβατώρας από το ειδικό ταμείο ΑΠΕ καθότι αυτή θα μεταβάλλεται ανάλογα με την τιμή που θα καθορίζει η ΡΑΕΚ. Για το λόγο αυτό η ενίσχυση de minimis έχει αποσυνδεθεί από τη μεταβαλλόμενη επιδότηση της κιλοβατώρας και υπολογίστηκε ως ένα σταθερό ποσό ανά κιλοβατώρα ανά έτος από την Αρμόδια Αρχή το οποίο δε θα αντανάκλα κατ' ανάγκη τη διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας από την ΑΗΚ και της συνολικής τιμής πώλησης της κιλοβατώρας.

3.3 Μέρος του Μέτρου που αποτελεί κρατική ενίσχυση και βασίζεται στους Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 800/2008 και 1857/2006:

Το υπόλοιπο μέρος του Μέτρου κρίθηκε ότι συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 87, παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ:

- (i) χορηγείται έμμεσα από το Δημόσιο διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση θα παραχωρείται από το Ειδικό Ταμείο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (εφεξής το «Ειδικό Ταμείο»). Το Ειδικό Ταμείο συστάθηκε με βάση ειδική νομοθεσία και χρηματοδοτείται με τέλος €0,00222/KWh που καταναλώνεται. Η έγκριση της χορηγίας προς τους δικαιούχους και η αποδέσμευση του σχετικού ποσού από το Ειδικό Ταμείο θα γίνεται από την Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου που καθιδρύθηκε με βάση την εν λόγω νομοθεσία. Κατά συνέπεια το

Δημόσιο θα ασκεί αποφασιστικό έλεγχο επί των εσόδων του Ταμείου και ως εκ τούτου τα έσοδα του Ειδικού Ταμείου είναι κρατικοί πόροι.

- (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.
- (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής και αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις που θα επενδύσουν στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. άρα το Μέτρο είναι επιλεκτικό.
- (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν Μέτρο επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στις δικαιούχους επιχειρήσεις και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, το Μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.3.1 Μέρος του Μέρους που βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008:

Κεφάλαιο Ι – Κοινές Διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008

3.3.1.1 Σύμφωνα με την παράγραφο (1) του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008, κάθε μεμονωμένη ενίσχυση που χορηγείται βάσει των εν λόγω καθεστώτων πρέπει να πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού αυτού και το καθεστώς να περιέχει ρητή παραπομπή στον Κανονισμό, με αναφορά του τίτλου του και των στοιχείων δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι μεμονωμένες ενισχύσεις θα πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 καθώς και τις σχετικές διατάξεις του Κεφαλαίου ΙΙ του Κανονισμού αυτού και το μεμονωμένο μέτρο ενίσχυσης να περιέχει ρητή παραπομπή στις σχετικές διατάξεις του ίδιου Κανονισμού, με αναφορά των σχετικών διατάξεων, του τίτλου και των στοιχείων δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αξιολόγηση του Εφόρου, η οποία ακολουθεί, εξετάζει κατά πόσο το κοινοποιηθέν Μέτρο πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008, οπότε η θετική έκβαση της αξιολόγησης συνεπάγεται ικανοποίηση του άρθρου 3.

Το κοινοποιηθέν Μέτρο περιέχει ρητή αναφορά στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008. Επιπλέον σε κάθε επιστολή έγκρισης που θα αποστέλλει η Αρμόδια Αρχή στους δικαιούχους καθώς και στις Συμβάσεις που θα υπογραφούν και θα παραχωρούν περιφερειακή ενίσχυση πρέπει να περιέχεται ρητή παραπομπή στις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008, με αναφορά των σχετικών διατάξεων, του τίτλου και των στοιχείων δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.3.1.2 Πεδίο εφαρμογής

Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 αναφέρει ότι δεν εφαρμόζεται σε καθεστώςτα ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα που στοχεύουν σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας στη μεταποίηση ή/και τις υπηρεσίες. Το Μέτρο δε στοχεύει σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας στη μεταποίηση ή/και στις υπηρεσίες, όπως επιβάλλεται από τον Κανονισμό.

Το Μέτρο αποκλείει τις ενισχύσεις προς τις προβληματικές επιχειρήσεις όπως προβλέπει η παράγραφος 6(γ) του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008. Επισημαίνεται ότι για τους σκοπούς του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 ισχύει για τις ΜΜΕ ένας απλουστευμένος ορισμός για τις προβληματικές επιχειρήσεις ο οποίος έχει υιοθετηθεί από το Μέτρο.

Το Μέτρο αποκλείει ρητά την καταβολή μεμονωμένης ενίσχυσης υπέρ επιχείρησης που αποτελεί αντικείμενο εκκρεμύσας διαταγής ανάκτησης μετά από προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής με την οποία ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

Το κοινοποιηθέν Μέτρο προβλέπει αποκλειστικά επιχορηγήσεις που εμπίπτουν στον ορισμό των διαφανών ενισχύσεων του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008.

3.3.1.3 Σώρευση

Το Μέτρο απαγορεύει τη σώρευση των περιφερειακών ενισχύσεων με άλλες ενισχύσεις και ως εκ τούτου ικανοποιείται το άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 σχετικά με τους κανόνες σώρευσης των ενισχύσεων.

3.3.1.4 Χαρακτήρας κινήτρου

Το άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 προνοεί ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε ΜΜΕ θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου εάν, πριν από την έναρξη των εργασιών για το σχέδιο ή τη δραστηριότητα, ο δικαιούχος

υπέβαλε αίτηση για ενίσχυση στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Εάν δεν πληρούνται η πιο πάνω προϋπόθεση, το μέτρο ενίσχυσης, στο σύνολό του, δε δύναται να τύχει απαλλαγής βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008. Το Μέτρο ικανοποιεί τους όρους για το χαρακτήρα κινήτρου για τις ΜΜΕ αλλά δεν περιέχει τις αυστηρότερες πρόνοιες για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Όσον αφορά ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις, πρόσθετα από τους όρους που ισχύουν για τις ΜΜΕ, η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να ελέγχει, πριν χορηγήσει τις εν λόγω μεμονωμένες ενισχύσεις, ότι τα έγγραφα που ετοίμασε ο δικαιούχος αποδεικνύουν το χαρακτήρα κινήτρου των ενισχύσεων βάσει ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα κριτήρια:

- (i) Ουσιώδη αύξηση του μεγέθους του προγράμματος ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης.
- (ii) Ουσιώδη αύξηση του πεδίου εφαρμογής του προγράμματος ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης.
- (iii) Ουσιώδη αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το πρόγραμμα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης.
- (iv) Ουσιώδη αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του προγράμματος.

3.3.1.5 Ορισμός των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

Ο ορισμός των ΜΜΕ βασίζεται στον ορισμό της σύστασης της Επιτροπής 2003/316/ΕΚ της 6^{ης} Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων⁵.

3.3.1.6 Ειδικό όρο για επενδυτικές ενισχύσεις

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 12 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008, προκειμένου να θεωρηθεί ότι αποτελεί επιλέξιμο κόστος μια επένδυση πρέπει να συνίσταται από επένδυση σε ενσώματα ή/και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε σχέση με τη δημιουργία νέας μονάδας, την επέκταση υφιστάμενης μονάδας, τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε νέα πρόσθετα προϊόντα ή τη θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας. Το Μέτρο θα χορηγεί ενισχύσεις στον ορισμό για την «αρχική επένδυση». Ο ορισμός της «αρχικής επένδυσης» όπως παρατίθεται στο Μέτρο ικανοποιεί την παράγραφο 1 του άρθρου 12 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008.

Η παράγραφος 10 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 αναφέρει ότι ως «ενσώματα στοιχεία ενεργητικού» νοούνται τα στοιχεία ενεργητικού που σχετίζονται με τη γη, τα κτήρια και τη μονάδα παραγωγής, τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό. Οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέρους περιλαμβάνουν δαπάνες αγοράς καινούργιου εξοπλισμού καθώς και δαπάνες εγκατάστασης του εξοπλισμού και επιπλέον γη και κτήρια για την κατηγορία «αξιοποίηση της βιομάζας». Ως εκ τούτου κρίνεται ότι οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέρους εμπίπτουν στον ορισμό των «υλικών περιουσιακών στοιχείων» του άρθρου 2 του Κανονισμού.

Στις επιλέξιμες δαπάνες του Μέρους περιλαμβάνονται και οι μελέτες βιωσιμότητας οι οποίες αποτελούν το προκαταρκτικό στάδιο της πραγματοποίησης μιας επένδυσης και δεν εμπίπτουν στις επιλέξιμες δαπάνες για επενδυτικές ενισχύσεις που επιτρέπει ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008. Ως εκ τούτου, όπως εξάλλου προβλέπει το Μέτρο, θα πρέπει να χορηγούνται αποκλειστικά ως ενίσχυση ήσσονος σημασίας σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006. Σε ορισμένες κατηγορίες του Μέρους επιτρέπονται οι επενδύσεις αντικατάστασης οι οποίες επίσης δεν αποτελούν επιλέξιμες επενδύσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 και θα πρέπει να χορηγούνται αποκλειστικά με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006.

Κεφάλαιο II Ειδικές διατάξεις για τις διάφορες κατηγορίες ενισχύσεων – Τμήμα 1 – Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα

3.3.1.7 Επιλέξιμες περιφέρειες

Οι περιφερειακές ενισχύσεις του Μέρους θα χορηγούνται κατά την περίοδο 2009-2013 για επιχειρήσεις που θα πραγματοποιήσουν επενδύσεις σε περιοχές που, σύμφωνα με το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων της Κύπρου, είναι επιλέξιμες για επενδυτικές ενισχύσεις για όλη την περίοδο 2007-2013.

3.3.1.8 Ένταση της ενίσχυσης

Η παράγραφος 3 του άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 αναφέρει ότι η ένταση της ενίσχυσης σε παρόν ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης δεν πρέπει να υπερβαίνει το ανώτατο όριο που ισχύει για τις περιφερειακές ενισχύσεις κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης στην περιοχή στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση, όπως καθορίζεται στον εγκεκριμένο Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Σύμφωνα με το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων

⁵ ΕΕ L 124 της 20/5/2003, σ. 36.

που ισχύει για την Κύπρο για ολόκληρη την περίοδο 2007-2013, οι ανώτατες επιτρεπτές εντάσεις είναι 15% για τις μεγάλες, 25% για τις μεσαίες και 35% για τις μικρές επιχειρήσεις.

Οι εντάσεις ενισχύσεων όπως καθορίζονται στο Μέτρο για τις περιοχές που είναι επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις για ολόκληρη την περίοδο 2007-2013, ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης, είναι μέσα στα πλαίσια των εντάσεων που καλύπτει ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008.

3.3.1.9 Διατήρηση της επένδυσης

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008, η επένδυση πρέπει να διατηρηθεί στην περιοχή όπου χορηγείται η ενίσχυση για τρία χρόνια σε περίπτωση ΜΜΕ, και πέντε χρόνια σε περίπτωση μεγάλης επιχείρησης μετά την ολοκλήρωσή της. Το Μέτρο αναφέρει ρητά ότι στην περίπτωση οριστικής διακοπής ή μη αποτελεσματικής λειτουργίας ή αποξένωσης του συστήματος πριν από την πάροδο 5 ετών από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας για παραχώρηση της χορηγίας, χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής Διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ, θα επιστρέφεται το ποσοστό της χορηγίας για το οποίο δεν έχουν γίνει οι αποσβέσεις. Οι συντελεστές απόσβεσης είναι οι καθορισμένοι από το Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

Κρίνεται ότι οι πιο πάνω πρόνοιες του Μέτρου δε διασφαλίζουν επαρκώς τη σωστή εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 καθότι σε περίπτωση μη διατήρησης της επένδυσης για 3 χρόνια για τις ΜΜΕ ή 5 χρόνια για μεγάλη επιχείρηση θα πρέπει να ανακτάται ολόκληρη η ενίσχυση.

3.3.1.10 Οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου

Η παράγραφος 6 του άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 προνοεί ότι στις περιπτώσεις που η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση το κόστος των επενδύσεων σε υλικά στοιχεία ή με βάση το κόστος απόκτησης σε περίπτωση εξαγοράς, η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 25 % των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Το κοινοποιηθέν Μέτρο προβλέπει ότι η ιδιωτική συμμετοχή θα είναι τουλάχιστο 25% της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης και ως εκ τούτου η εν λόγω πρόνοια του Κανονισμού ικανοποιείται.

3.3.2 Μέρος του Μέτρου που βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006:

Το μέρος του κοινοποιηθέντος Μέτρου που προνοεί τη χορήγηση γεωργικών ενισχύσεων βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001.

3.3.2.1 Πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού

Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του Κανονισμού καθορίζει ότι αυτός εφαρμόζεται σε διαφανείς ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές και μεσαίες γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα), οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

Κατ' αρχάς, όπως αναφέρεται ρητά στην παράγραφο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού, οι άμεσες επιχορηγήσεις, όπως αυτές που προνοεί το Μέτρο, αποτελούν διαφανείς ενισχύσεις για τις οποίες είναι δυνατόν να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης ως ποσοστό επί των επιλέξιμων δαπανών, χωρίς να χρειάζεται να διενεργηθεί εκτίμηση επικινδυνότητας.

Το κοινοποιηθέν Μέτρο περιορίζεται στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων και υιοθετεί πλήρως τον ορισμό για τις «μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις». Ως εκ τούτου το Μέτρο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού.

3.3.2.2 Εντάσεις και επιλέξιμες δαπάνες

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006, οι ενισχύσεις «για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις εντός της Κοινότητας, με σκοπό την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, συμβιβάζονται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και απαλλάσσονται από την προβλεπόμενη στο Άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης υποχρέωση κοινοποίησης εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις παραγράφους 2 έως 10 του παρόντος άρθρου».

Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 ορίζει ότι «η ακαθάριστη ένταση ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει:

- το 50% των επιλέξιμων επενδύσεων στις μειονεκτικές περιοχές·
- το 40% των επιλέξιμων επενδύσεων στις άλλες περιοχές·
- το 60% των επιλέξιμων επενδύσεων σε μειονεκτικές περιοχές και το 50% στις άλλες περιοχές όταν οι επενδύσεις πραγματοποιούνται από νέους γεωργούς εντός 5 ετών από την εγκατάστασή τους».

Οι εντάσεις ενίσχυσης που παρατίθενται στο Μέτρο σχετικά με το ύψος της στήριξης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην πρωτογενή παραγωγή γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων δεν υπερβαίνουν το 35% και ως εκ τούτου εμπίπτουν στις επιτρεπόμενες εντάσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.

Επίσης η παράγραφος 4 (α) του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 αναφέρει ότι «οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν την κατασκευή, την αγορά ή τη βελτίωση ακινήτων». Επίσης η παράγραφος 8 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 αναφέρει ότι: «είναι δυνατόν να χορηγούνται ενισχύσεις για την αγορά γης εκτός οικοπέδων μέχρι ποσοστού 10% των επιλέξιμων δαπανών της επένδυσης». Οι επενδύσεις που θα επιδοτεί το Μέτρο οπωσδήποτε αποτελούν βελτίωση ή και στην περίπτωση της βιομάζας αγορά ακινήτου και επομένως εμπίπτουν στις επιλέξιμες δαπάνες που προνοεί ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1857/2006. Ως εκ τούτου η προϋπόθεση της παραγράφου 4 (α) πληρούται. Όσον αφορά τον περιορισμό της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 αυτός δεν ικανοποιείται. Για την κατηγορία «βιομάζα» το Μέτρο αναφέρει ότι στην περίπτωση αγοράς γηπέδων που είναι απόλυτα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων, το ανώτατο ποσό χορηγίας είναι οι €85.000 με ανώτατη τιμή €255 ανά καλυμμένο τετραγωνικό μέτρο. Θα πρέπει πέραν από το ανώτατο ποσό να προστεθεί ότι για τη γεωργική ενίσχυση απαγορεύεται η αγορά οικοπέδων και εν πάση περιπτώσει η ενίσχυση για την αγορά γης δεν μπορεί να ξεπεράσει ως ποσοστό το 10% των επιλέξιμων δαπανών.

Σύμφωνα με το Μέτρο το ανώτατο ποσό ενίσχυσης ανά επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα €400.000 ευρώ για οποιανδήποτε περίοδο τριών δημοσιονομικών ετών ή τα €500.000 ευρώ εάν η επιχείρηση βρίσκεται σε μειονεκτική περιοχή ή σε περιοχή που αναφέρεται στο άρθρο 36 στοιχείο α) σημεία i), ii) και iii) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, όπως αυτή καθορίζεται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τα άρθρα 50 και 94 του εν λόγω Κανονισμού. Ο περιορισμός αυτός υιοθετεί ακριβώς τα όρια που θέτει η παράγραφος 9 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 για την ανώτατη ενίσχυση που μπορεί να λάβει η κάθε επιχείρηση ανά τρία δημοσιονομικά έτη.

Επίσης, σύμφωνα με το Μέτρο δε δύνανται να είναι δικαιούχοι για συμμετοχή επιχειρήσεις που θεωρούνται «προβληματικές» κατά την έννοια των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, όπως επίσης και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα παρασκευής προϊόντων απομίμησης ή υποκατάστασης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων. Κατά συνέπεια πληρούνται και οι προϋποθέσεις των παραγράφων 5 και 10 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.

Τέλος, οι ενισχύσεις που θα χορηγηθούν στο πλαίσιο του Μέρους δεν περιορίζονται σε συγκεκριμένα γεωργικά προϊόντα και αφορούν όλους τους κλάδους της γεωργίας σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού απαγορεύεται η σώρευση με άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτονται από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 88 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005⁶, ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα η ένταση ενίσχυσης να υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον Κανονισμό. Το Μέτρο συμπεριλαμβάνει σχετική απαγόρευση ώστε να ικανοποιείται η πρόνοια του άρθρου 19 του Κανονισμού.

Όπως συνάγεται από τα προεκτεθέντα, το μέρος του Μέρους που αφορά ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα παραγωγής γεωργικών προϊόντων είναι πλήρως συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.

3.4 Διάρκεια του Μέρους

Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008, ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 και ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 θα παραμείνουν σε ισχύ μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013 και συνεπώς το Μέτρο μπορεί να εφαρμόζεται μέχρι την ημερομηνία λήξης των Κανονισμών. Επιπρόσθετα κατά την ημερομηνία αυτή λήγει η ισχύς του εγκεκριμένου Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2007-2013. Επισημαίνεται ότι μέχρι τις 31/12/2013 η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να εγκρίνει όλους τους δικαιούχους του Μέρους.

3.5 Με βάση το Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής, της 6^{ης} Αυγούστου 2008, καθώς και τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, κρίθηκε πως το κοινοποιηθέν Μέτρο πληροί τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου μπορεί να εγκριθεί. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 20 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 το αργότερο δέκα εργάσιμες μέρες πριν από την έναρξη ισχύος του καθεστώτος η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να δημοσιεύσει το πλήρες κείμενο του κοινοποιηθέντος Μέρους στο Διαδίκτυο και να κοινοποιήσει στην Επιτροπή τη διεύθυνση δημοσίευσής του μαζί με το συμπληρωμένο Παράρτημα I του εν λόγω Κανονισμού το οποίο θα υποβληθεί στον Έφορο. Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008, κατά την έναρξη εφαρμογής του Μέρους η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να υποβάλει στον Έφορο για να το διαβιβάσει στην Επιτροπή το συμπληρωμένο Παράρτημα I του εν λόγω Κανονισμού.

⁶ ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1

4. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν Πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο χορηγιών για εξοικονόμηση ενέργειας και ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (2009-2013) για φυσικά και νομικά πρόσωπα καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα» κατά το μέρος το οποίο χορηγεί ενισχύσεις de minimis δε συνιστά κρατική ενίσχυση καθώς δεν πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.
- B. Το υπόλοιπο μέρος του κοινοποιηθέντος Προγράμματος πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ και ως εκ τούτου συνιστά κρατική ενίσχυση.
- Γ. Το μέρος του Μέτρου που προνοεί περιφερειακές ενισχύσεις είναι συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 πλην των πιο κάτω προνοιών που θα πρέπει να υιοθετηθούν από το Μέτρο:
1. Όσον αφορά ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις, πρόσθετα από τους όρους που ισχύουν για τις ΜΜΕ, η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να ελέγχει, πριν χορηγήσει τις εν λόγω μεμονωμένες ενισχύσεις, ότι τα έγγραφα που ετοίμασε ο δικαιούχος αποδεικνύουν το χαρακτήρα κινήτρου των ενισχύσεων βάσει ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα κριτήρια:
    - (i) Ουσιαστική αύξηση του μεγέθους του προγράμματος ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης.
    - (ii) Ουσιαστική αύξηση του πεδίου εφαρμογής του προγράμματος ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης.
    - (iii) Ουσιαστική αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το πρόγραμμα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης.
    - (iv) Ουσιαστική αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του προγράμματος.
  2. Σε περίπτωση μη διατήρησης της επένδυσης για 3 χρόνια για ΜΜΕ ή 5 χρόνια για μεγάλη επιχείρηση θα πρέπει να ανακτάται ολόκληρη η ενίσχυση.
- Δ. Το μέρος του Μέτρου που αφορά γεωργικές ενισχύσεις είναι συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, πλην της πιο κάτω πρόνοιας που θα πρέπει να υιοθετηθεί από το Μέτρο:
- Όσον αφορά την αγορά γης ως επιλέξιμη επένδυση πέραν από το ανώτατο ποσό χορηγίας που είναι €85.000 με ανώτατη τιμή €255 ανά καλυμμένο τετραγωνικό μέτρο να προστεθεί ότι για τη γεωργική ενίσχυση απαγορεύεται η αγορά οικοπέδων και εν πάση περιπτώσει η ενίσχυση για την αγορά γης δεν μπορεί να ξεπεράσει ως ποσοστό το 10% των επιλέξιμων δαπανών της επένδυσης.

Ως εκ τούτου, εκδίδεται θετική απόφαση υπό τον όρο ότι οι πιο πάνω παρατηρήσεις θα ενσωματωθούν στο Μέτρο.

(Χρίστος Ανδρέου)
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

6 Φεβρουαρίου 2009

E.E.K.E. 25.06.002.306(730.2.3.6/23.1.1.11)